

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 28P/151/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1222204350
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Gašparová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2022:1222204350.2

Uznesenie

Okresný súd Bratislava II vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: K. Z., nar. XX.XX.XXXX a B. Z., nar. XX.XX.XXXX, deti rodičov - matky: Q. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. - S. C., t.č. bytom E. X, C. a otca: B. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. - S., t.č. bytom E. XA, C., zast. JUDr. Janou Viktóriou Žvachovou, advokátkou, so sídlom Včelárska 21, Bratislava, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania

odôvodnenie:

1. Návrhom, doručeným Okresnému súdu Bratislava II sa otec domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloleté deti do jeho osobnej starostlivosti do rozhodnutia vo veci samej a zároveň pozastavil účinnosť rozsudku Okresného súdu Bratislava II sp.zn. 28P/48/2020 zo dňa 10.11.2020 v časti o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti otca a v časti o výživnom. .

2. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 28P/128/2022-68 zo dňa 31.08.2022 bol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vylúčený zo spisu sp. zn. 28P/128/2022 na samostatné konanie a ďalej je vedený pod novou sp. zn. 28P/151/2022.

3. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 28P/48/2020 zo dňa 10.11.2020 súd schválil dohodu rodičov - B. Z. a Q. Z., v ktorej boli spoločné deti - K. Z. a B. Z. zverené do osobnej starostlivosti matky, s tým, že mne ako ich otcovi bola stanovený čas na stretávanie s nimi. V tom čase som s dohodou súhlasil, nakoľko matka detí prejavovala záujem obnoviť rodinné súžitie a žiť v spoločnej domácnosti. Čas stretávania s deťmi určený dohodou bol limitovaný požiadavkami krízového centra, do ktorého sa v tom čase matka s deťmi bez môjho súhlasu presťahovala, najmä vzhľadom na centrom realizovaný program detí, hoci som mal záujem na každodennom styku. Taktiež krízové centrum mi neumožňovalo ako otcovi deti a ich zákonnému zástupcovi navštevovať deti priamo v ňom, preto že matka deti dala bezdôvodne požiadavku na vedenie krízového centra, aby som doň nemohol vstúpiť. Po schválení dohody a bývaní v C. na K. B. B. na E. V. X, však matka detí zmenila názor a rodinné súžitie obnoviť nechcela, dokonca sa snažila zamedziť kontaktu mňa s deťmi a od 09.06.2022 mi bránila v realizovaní styku s deťmi. Kvôli možnosti, aby deti mohli byť v kontakte s kamarátmi, školou ale aj so mnou ak ich otcom som deťom kúpil mobilné telefóny, avšak tie im ich matka dňa 06.06.2022 vzala a do dnešného dňa nevrátila, dokonca napísala mne ako otcovi že im mobilné telefóny nevráti, aby deti nemohli v prípade ohrozenia volať pomoc. Aj napriek týmto ťažkostiam sme si s deťmi udržali vynikajúci vzťah a neodcudzili sme sa. Vyhľadávali sme každú možnosť, aby sme sa stretli a porozprávali, ale matka detí nám v tom bránila a vedome porušovala schválenú dohodu v časti o mojom styku s deťmi aj pre políciu. Situácia vyvrcholila dňa 20.07.2022, keď som bol spolu s matkou detí naše deti vyzdvihnúť z výletu a na podnet detí sme išli do kina. Po skončení programu a vyhrážaní sa deťom so strany matky,

deti vyhlásili, že toho majú už dosť a že chcú zostať so mnou a nechcú už bývať u mamy. Išlo o vyzreté rozhodnutie, ktoré rozumne odôvodnili aj v škole. Matka detí síce mala výhrady, avšak nechala deti so mnou a odišla domov. S deťmi som viedol primerane ich veku rozhovory o tom, aké sú ich ďalšie názory a predstavy, pričom opakovane uvádzali, že chcú u mňa ostať bývať a nechcú sa vrátiť naspäť k matke, odôvodnili to tým, že aj po mojom odchode zo spoločnej domácnosti na E. X ich matka ešte viac napádala, slovné aj fyzicky a tiež ich zamykala v dome, keď bola vonku alebo im bránila v tom aby mohli ísť za mnou. Deti viackrát matku žiadali, aby mohli byť s otcom a po matke mi odkazovali, že ma veľmi ľúbia, avšak matka detí mi tieto odkazy nikdy neodovzdala. Počas doterajšieho obdobia cca 6 týždňov sme si s deťmi ustálili naše súžitie, ktoré hodnotím ako harmonické a bezproblémové. Nedochádza k žiadnym konfliktom, deti situáciu nijako nezneužívajú, akceptujú stanovené pravidlá. Naše vzťahy sa ešte upevnili, sú voči mne otvorené ako aj ja voči nim, sú šťastné a cítia sa konečne bezpečne. Deti boli svedkami toho, keď ich matka sa voči ich nevlastnému bratovi Z. správala spôsobom ako sa dnes správa k nim tak majú so spoložitia s matkou obavy. Vzťah s matkou hodnotím ako veľmi problémový a komplikovaný pre jej agresívnu povahu a neracionálne riešenia situácií. Takýto názor mal aj jej bývalý partner a otec Z. G. X.. Matka sa prostredníctvom SMS správ dožaduje aby deti boli u nej aj napriek tomu že deti to nechcú, nerešpektuje ich názor a opakovane píše takmer identické SMS, v ktorých sa pýta, kde sú deti, pritom o všetkom je pravidelne informovaná. Na každú správu jej vždy dám odpoveď s miestom aktuálneho zdržiavania sa detí. Napriek mojej ústretovosti s ňou komunikovať, matka o komunikáciu reálne záujem nemá. S deťmi sa nestretáva, nepriniesla im ich osobné veci, oblečenie, drogériu, potraviny alebo iné bežné veci, pritom riadne jej platím výživné, hoci reálne u nej deti nie sú. Len raz im priniesla zhnité ovocie ktoré deti odmietli. Pritom momentálne byvame s matkou detí cca 150 m od seba. Matke posielam fotky detí, aby vedela, že sú v poriadku, deťom v komunikácii s matkou nebránim rovnako ako jej nebránim v komunikácii s nimi. Namiesto seriózneho a zodpovedného rozhovoru sa matka detí obmedzila na spomínané SMS. Okrem toho nás viackrát sledovala a skrývajúc sa za autami nás fotila, čo deti len vystrašilo. Jej komunikáciu považujem za nevhodnú, hraničiacu s vydieraním. Všetko podmieňuje vrátením sa detí k nej, či už ide o vrátenie zadržaných mobilných telefónov alebo starostlivosť o dcéru mačku. Stretávaniu matky s deťmi nijako nebránim, vie presne kde sa nachádzame, ako som už uviedol, byvame v susedstve, môže sa teda s deťmi stretnúť ale deti to odmietajú a nechcú sa s ňou stretávať ani komunikovať. Matka svojím prístupom celú situáciu len zhoršuje a stupňuje. Od 05.09.2022 začína školský rok a dcéra nastupuje do školy a rovnako syn ide do prvej triedy. Po mojej proaktívnej komunikácii so školou, však škola odmietla deti odovzdávať mne po vyučovaní, nakoľko škola ma len súdne rozhodnutie o zverení detí a UPP. Nechcem, aby deti popri školských povinnostiach boli zaťažované spormi kedy a s kým môžu ísť domov so školy. Mám za to, že potreba nevyhnutnej úpravy vyplýva jednak z toho, že deti sú reálne u mňa 6 týždňov a prejavujú záujem u mňa zostať, nechcú sa vrátiť k ich matke a teda ide o zosúladenie reálneho stavu s právnym. Ďalej potreba upraviť zverenie neodkladným opatrením vyplýva aj z prístupu školy tak, aby som bezproblémovo mohol pre deti chodiť a oni neboli zbytočne zaťažované spormi so školou do rozhodnutia vo veci samej v konaní o zmene zverenia detí do mojej osobnej starostlivosti.

4. Na podporu svojich tvrdení otec predložil súdu úradný záznam spísaný na ÚPSVaR Bratislava dňa 21.07.2022, fotokópie písomných zápiskov maloletej dcéry a elektronickú komunikáciu so školskou psychologičkou.

5. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, č.k. 28P/48/2020-154 zo dňa 10.11.2020 súd schválil rodičovskú dohodu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, v zmysle ktorej boli maloleté deti K. a B. zverené do osobnej starostlivosti matky s tým, že zastupovať maloletých a spravovať ich majetok budú obaja rodičia. Otec sa zaviazal prispievať na výživu každého z detí sumou 120,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci, k rukám matky, počnúc mesiacom december 2020. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi nasledovne: každý kalendárny týždeň v pondelok od 17.00 hod. do 19.00 hod. a v stredu od 17.00 hod. do 19.00 hod. s výnimkou školských prázdnin, a každý párný týždeň od soboty od 09.00 hod. do nedele do 19.00 hod. s výnimkou školských prázdnin. Otec si prevezme a odovzdá maloleté deti v mieste ich bydliska. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 28.11.2020.

6. Aktuálne na tunajšom súde prebieha na základe návrhu otca ako oprávneného proti matke ako povinnej konanie o súdny výkon tohto rozsudku v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi. Konanie je vedené pod sp. zn. 47Em/3/2022, pričom nie je právoplatne skončené.

7. Otec maloletých detí inicioval na tunajšom súde aj konanie vo veci samej o zmenu zverenia a s tým spojenú zmenu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, ktoré je vedené pod sp. zn. 28P/128/2022, pričom nie je právoplatne skončené.

8. V písomnom podaní zo dňa 15.9.2022 otec uviedol, že dňa 14.9.2022 mal telefonát od pani učiteľky Z. aby si prišiel pre deti do školy v čase od 12.00 hod., triedna učiteľka privedie deti a že vedenie školy o tom vie a súhlasia s tým.

9. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 326 ods. 1 Civilného sporového poriadku, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

13. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

14. Podľa § 329 ods. 2 Civilného sporového poriadku pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

15. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

16. Podľa § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

17. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

18. Neodkladné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom mimosporovom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z toho dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie (§ 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie aspoň osvedčené. Preukázanie alebo osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených, prípadne dodatočne predložených listín. Takýto postup súdu predpokladá platná úprava (§ 326 ods. 1,2 CSP, § 329 ods. 1,2,3 CSP) sledujúca tým dosiahnutie účelu právneho inštitútu neodkladného opatrenia, ktorým je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu.

19. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach starostlivosti súdu maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj maloletého dieťaťa. Neodkladné opatrenie má mať len dočasnú povahu a v konaní vo veciach týkajúcich sa starostlivosti súdu o maloletých (§ 111 CMP) má byť prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv dieťaťa do doby, kým nebude o nich rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Základným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnosti súdnej úpravy pomerov účastníkov konania, v prípade konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, pomerov maloletého dieťaťa. Takýmto spôsobom sa zabezpečuje rýchla úprava pomerov, ktoré, ako vyplýva zo samotného pojmu, neznesú ďalší odklad. Musí ísť teda o taký stav, ktorý si vyžaduje okamžitý zásah zo strany súdu, bez ktorého by mohlo dôjsť k ťažko napravitelnému, resp. nezvratnému poškodeniu oprávnených záujmov maloletého dieťaťa.

20. V zmysle ustanovenia § 26 Zákona o rodine i v spojení s ustanovením § 121 CMP, dohody i súdne rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností možno zmeniť, ak sa menia pomery, resp. ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre doterajšiu úpravu, pričom zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov. Hmotno-právnou podmienkou pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností je teda zmena pomerov, ktorá musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výkon rodičovských práv a povinností za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane rodičov alebo na strane maloletého dieťaťa, alebo objektívne - vývojom objektívnych okolností. Ide teda o výnimku zo zásady nezmeniteľnosti súdnych rozhodnutí, teda možnosť prelomenia prekážky *res iudicata* v prípade splnenia podmienky zmeny pomerov účastníkov relevantnej intenzity a tomu zodpovedajúcu potrebu porovnania tvrdených a preukázaných nových pomerov s pôvodnými pomermi zistenými pri ostatnom rozhodnutí.

21. S poukazom na citované zákonné ustanovenia a vyhodnotiac vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný a preto mu nevyhovel. Otec nepreukázal takú naliehavosť situácie, ktorá by si vyžadovala okamžitý zásah súdu a preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Neodkladné opatrenie nemá slúžiť na úpravu všetkých vzťahov medzi účastníkmi, ale výlučne takých, ktorých riešenie neznesie odklad, zatiaľ čo komplexne budú vzťahy vyriešené až po skončení riadneho a úplného dokazovania v konaní vo veci samej. Zmena právoplatnej úpravy si vyžaduje riadne dokazovanie a hlavne preukázanie zmeny pomerov v porovnaní s predchádzajúcim rozhodnutím, pričom musí ísť o podstatnú zmenu pomerov. Nie je opodstatnené meniť už právoplatnú úpravu formou neodkladného opatrenia, nakoľko neodkladné opatrenie je potrebné nariadiť vtedy, ak je nevyhnutné dočasne zabezpečiť ochranu porušených a ohrozených práv účastníkov konania, pričom okamžitý zásah súdu sa javí ako nevyhnutný. Tvrdenie otca, že mu škola neumožní vyberať maloleté deti zo školy sa nepotvrdilo. Samotný otec vo svojich doplňujúcich podaniach uvádza, že mu telefonovala učiteľka zo základnej školy, s tým, že si môže prísť do školy pre deti. Na okresnom súde Bratislava II sa vedie konanie o zmene zverenia maloletých detí. Vo veci už bol nariadený termín pojednávania, ktorý bol zrušený z dôvodov na strane právneho zástupcu matky a bol nariadený nový termín. Pokiaľ dôjde k zmene zverenia, zároveň s tým sa bude riešiť aj otázka vyživovacej povinnosti, vrátane zmeny v osobe povinného rodiča. Súd dospel k záveru, že nie sú dané dôvody na okamžitý zásah súdu a len v konaní vo veci samej, bude dostatočný priestor na preukázanie všetkých sporných skutočností a na vykonanie riadneho dokazovania za účelom zistenia, či je zmena doterajšej úpravy v najlepšom záujme maloletých detí. Pokiaľ dôjde k zmene zverenia, bude súd konať aj o výživnom a to aj o termíne, od ktorého dôjde k zmene v osobe povinného rodiča, pričom nemožno vylúčiť aj tú možnosť, že to bude od času, od ktorého sú deti u otca. Súd apeluje na otca, aby rešpektoval právoplatne rozhodnutia súdu, minimálne aby umožnil matke riadne sa stretávať s maloletými deťmi. V závere považuje súd za dôležité zdôrazniť, že úloha oboch rodičov v živote maloletých detí je nezastupiteľná a záujem maloletých detí musí byť

prvoradým hľadiskom pri hľadaní konkrétneho a najvhodnejšieho usporiadania vzťahov medzi rodičmi a maloletými deťmi a tento záujem v zásade vyžaduje, aby sa na ich výchove podieľali obaja rodičia.

22. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.